

ניו-יורק 8.7.46

פולה יקרה,

מיד לאחר המאורעות בארץ הגיעו אלי דרישות דחופות

מניו-יורק ומושינגטון לצאת מיד הנה. באותו הזמן קבלתי דרישה

מלונדון לא לשוב ללונדון, ומהארץ לא לשוב ארצה. לא אחזר לך

מה ההרגשה ומה עבר עלי בימים ההם, ולא קלה היתה ההחלטה לאיזה

כיוון לנסוע, אך לאחר שהתברר לי קצת יותר המצב, קצת בארץ

ועוד יותר בלונדון, ולאחר שגולדמן ואליהו אפשרו לי הסבירו

לי שלפוגית מושינגטון מצב הענינים פה והנימוקים שהמריצו

אותם להזמין אותי הנה - החלטתי לצאת לאמריקה. יצאתי ביום ששי

(5 ליולי) בעשר בערב מפריס ובשתיים אחה"צ בשבת (6 יולי) הגעתי

הנה.

אמש כינסתי חברי ההנהלה וועדת השמונה וגם נציגי

המפלגות ומסרתי להם ראשי פרקים ממסקנותי המדומות לעיון.

בין שאר הדברים הצעתי לכנס ועידה של נציגי התנועה הציונית

53./.

מכל הארצות (לאחר שבאופן חסר אחריות דחו את הקונגרס עד דצמבר) למען הנדיר את הקו המדונה החדש הנדרש מאתנו אחרי התקפת הדמים, של ממשלת אטלי. כי רואה אני סכנה חמורה בחוסר דרך ומבוכה מדינית, ביחוד לאחר שההנהלה אינה יכולה להתכנס כולה במקום אחד, ויש חשש שחלקים שונים ואנשים שונים של ההנהלה יקבעו לעצמם ולתנועה כוונות שונים ומתנגדים. אני רואה סימן רע למצב הפנימי אם עד היום לא ידוע לתנועה ואפילו לא לחברי ההנהלה מה היתה השכחה שבין ח.ו. ובין הנציב. בעתונים היו קטעים, מלוקר שמעתי רק שח.ו. אמר לו לאחר השיחה שיהיו שנויים ויהיה טוב. "איני יודע" עד כמה יש אמת בהצעה שכאילו הציע לו הנציב להרכיב הנהלה מרוקח ומסנטור ומה ענה על כך חיים.

גם הריצה של הרב הרצוג לאטלי יש בה להדאיג ועדיין איני יודע אם עשה זאת על דעת עצמו או בידיעת לוקר וברודצקי.

החברים פה החליטו לדרוש קודם כל כינוס ההנהלה בניו-יורק, וכנוס זה יחליט על ועידה ציונית ויכין לוועידה הצעות. על יסוד החלטה זו שלחתי היום מברקים לאייזנברג (שלחתי העתק לך), ללוקר

ולקטלן - לרעת מי מחברי ההנהלה מובן ויכל לבוא הנה.

אני יוצא אחרי הצהרים לווישינגטון, אפגש שם עם מנהלי

ה- State Department וחברי הוועדה החדשה (השלישית) שהולכת

השבוע ללונדון לנהל מו"מ עם ועדה אנגלית. ועדות אלו נראות לי

כמעשה התעללות בעם דווי, לא פחות מהפוגרום בשבת שסידר לנו

מיסטר אמלי. לפני צאתי מהארץ הצנתי במועצת המפלגה את השאלה:

אם ועדת החקירה היתה מפנה או מלכודת, המאורעות מאז נתנו כבר

תשובה ברורה על שאלה, ואם יש אנשים שאינם מכינים תשובה זו -

אין להם תקנה.

אתמול טלפן לי קפלן מפריס שהשחרורים מתרבים, אולט חברי

ההנהלה עודם עצורים, סופר הנ"י. מיימס מלונדון הודיע שלשום

שבחוגי הממשלה הכחישו את השמועה שאם אבוא ללונדון -אעצר.

הוא מודיע שלא יגעו בי אם אבוא לאנגליה - ואני מלא תודה לממשלה

האנגלית על נדיבות לבם זו. אני מקווה שלא אוקץ לה עוד במשך הרבה

זמן.

55./.

קפלן אמר לי גם שדיבקין שוב דורש את בואו לארץ. הייתי

מאוד מאוד רוצה לדעת בשם מי פועל דיבקין, כי בפריס היתה לנו

ידיעה ברורה שגולדה, שפרינצק ואשתו של קפלן דורשים בהחלט

שקפלן לא ישוב לארץ.

בכלל תמוהה בעיני התנהגותו של דיבקין.

בפריס ראיתי צעיר שיצא מהארץ ביום ג' (2 ליולי) אחד מעובדי

הסוכנות, אולם לא יכולתי להציל מפיו שום דבר ברור על המצב, לא

בירושלים ולא במקומות אחרים. הוא גם לא ראה את שמורק או דיבקין

לפני צאתו ועד עכשיו אני שרוי במידה רבה בערפל, ופרטי ההתקפה

עדיין לא ברורים לי - אם כי התמונה בכללה היא שקופה למדי,

ומגמתה אינה מוטלת בספק: א) ערעור נציגות העם היהודי.

ב) שלב ראשון בשבירת כוח ההתגוננות היהודית. ג) מהלומה לתנועת

הפועלים כחוס השדרה של העמצאות היהודית. ד) חרגיל ראשון בהריסת

ההתיישבות העובדת. ה) חלול השבת בזדון, כהפוגה שביחס ליהודים

אין מתחשבים אפילו עם רגש דתי שהאנגלים כל כך מתפארים בהוקרתו

(מעניין שעד עכשיו לא ידועה לי אף מתאה אחת של ב"כ הכנסיה

האנגלו-קנית על התעללות בשבת היהודית).

לי נראת המוגרומ של 29 יוני ואילך כשעור ראשון או הקדמה

ולא כסיום ואני לצערי הרב, יכול להיות שותף לבשורה שבישר ח.ו.

ללוקר ביום א' שעבר (30 ליוני) שיהיו שנויים ויהיה טוב.

בלי שנוי יסודי, שער עכשיו איש לא דרש ברצינות, בלי

שנוי כזה אשר חזרת המוגרומ תהיה נמנעת למפרע - איני סמין בשנוי

לטובה. אבל על זאת לא אכתוב הפעם הזאת.

אני מקווה שעת הגיע מכתבי זה לארץ, כבר יהיה עמוס בבית.

את יודעת בודאי שמרי נסעה להוריה (מענה c/o Callow, 77 Derby

(Square, Duglas, Isale-of-Man

2, A

אני מחכה למכתבך ולמכתבו של עמוס. ד"ש חמה לעמנואל,

באולה, יריב, רננה

שלך

ד ו ד